

Demonstracije v Kantonu. - Velika eksplozijska nesreča.

GENERALNI ŠTAB DEZERTIRAL, DIVIZIJA V SUNOVI ARMADI BREZ VODITELJEV. — V ŠANGHAJ JE PRISPELO PET AMERIŠKIH BOJNIH LADIJ. — KOMUNISTI V KANTONU DEMONSTRIRAJO.

Šanghaj, Kitajska. — Severne čete, ki imajo nalogo braniti mesto, zapuščajo voditelja. General Meng, ki je prišel na pomoč z eno divizijo maršalu Sunčuanfangu, je dezertiral, z njim je odšel tudi njegov štab. Cela divizija je ostala brez voditeljev. Kaj bo iz tega sledilo se še ne ve.

Čete generala Čangtsunga delajo zakope v bližini Sungkanga, kjer bodo čakali na Kantonce, ki prodirajo proti severu.

Canton, Kitajska. — Tukaj se je vršila velika demonstracija, katero so izvajali komunisti v protestu proti Angležom. Vojaštvo je prišlo semkaj, da dela red med izgrezniki. Boje se splošnih delavskih nemirov.

Washington, D. C. — Pet ameriških križark iz Manile je prispelo v Šanghaj. Na potu so pa še druge bojne ladje, ki so tudi semkaj namenjene.

EKSPLOZIJA V PREMAGOVNIKU; 52 DELAVCEV MRTVIH.

Osemdeset angleških premogarjev se je rešilo iz rova, kjer so se vneli strupeni plini. — V nekem drugem premogovniku je utonilo 16 premogarjev.

Cwm, Wales. — V tako zvanem Marine rovu je nastala strahovita eksplozija, ko so se vneli strupeni plini, ki so zajeli 52 angleških premogarjev, za katere ni rešitve, docim se je osemdeset mož rešilo.

Reševalna akcija je bila takoj na licu mesta, katero so pa plini zadrževali in ovirali pri delu. Veliko članov reševalne akcije je bilo omamljenih pri delu, nekateri so morali v bolnišnico.

Na stotine žensk in otrok nesrečnežev se je drenjalo pri vrodu v jamo, kjer so nestrpno čakali v nadi, da je le morda še kateri pri življenju. Ko pa so člani reševalne akcije prenehali z delom, vsled prehudih plinov, so tudi sirote izgubile upanje.

Nesreča se je zgodila baš na dan Sv. Davida, ki je na Waleskem narodni praznik.

Nottingham, Anglija. — 16 premogarjev je prišlo ob življenju, ko je voda udrla v Billsthrope premogovnik in istega zalila. Na rešitev ni bilo misliti.

NARODNI DOM POGOREL.

Willard, Wis. — Tukaj je v noči med zadnjo soboto in nedeljo do tal pogorel tukajšnji Slov. narodni dom (zvan tudi SNPJ. Hall). Baje je iz neznanega vzroka začelo goreti v pritličju. Par ur po zabavi maškarnade veselice istega večera je bilo poslopje kup pepela. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

Naročnik.

STALIŠČE SENATORJA BORAH.

Borah je objavil vsebino brzojavke, katero je poslal mehiškemu predsedniku. — Kakšno stališče bo zavzel Coolidge v tej zadevi, še ni znano.

Washington, D. C. — Senator Borah, predsednik odseka za zunanje zadeve, je objavil vsebino brzojavke, katero je poslal mehiškemu predsedniku Plutarcu Elias-u Calles-u, nanašajoče se na novo lastninsko postavo v Mehiki. Pravi, da je poslal Callesu brzojavko po kabelnu, od katerega je dobil odgovor tudi po kabelnu. Borah je v svoji brzojavki vprašal Callesa, koliko oljnih kompanij je že sprejelo novo postavo in koliko jih še ni. Vprašal je tudi, katere od večjih kompanij se še ne pokorijo novi postavi. Na vse to je dobil Borah od Callesa odgovor: 380 kompanij se je podalo zahtevi mehiške vlade, le 22 jih še kljubuje. Med slednjimi je tudi Sinclair kompanija.

Senatorji, ki nasprotujejo Borahu, pravijo, da je predaleč zašel, ko je on, kot senator, vprašal za pojasnila v državi, s katero je vlada Zed. drž v nesporazumu.

Kaj bo rekel k temu predsednik Coolidge, še ni znano. Eno je gotovo, to je, da je Borah prišel pri Coolidgeu radi tega v nemilost.

SLOVENEK IZNAJDI TELJ

Naš ugledni rojak Joseph Omerza, ki ima svojo hišo na 2029 West 22nd St., je iznajdel pri stroju za premikajoče slike napravo, sekalo kolo (Shutter), ki ima to prednost, da daje 40 odstotkov več svetlobe na platno. To je ena izmed najbolj važnih iznajdb v teku 25. letih pri stroju za premikajoče slike. Z Mr. Omerza-tom je tudi v zvezi naš spoštovani rojak Leo Jurjovec, s katerega sodelovanjem je svojo iznajdbo izpopolnil. Nova iznajdba je tudi iz ekonomičnega ozira velike važnosti, ker potrebuje manj električne moči. Ko bodo tozadevnih modeli gotovi, bo nova iznajdba našla kupce po vsem svetu in bo znana pod imenom — Transperio Shutter Co. Iznajditelju, čestitamo in želimo veliko sreče!

MR. BUSINESSMAN!

Do you know that "Amerikanski Slovenec" is read by thousands and thousands of Slovenian Families every day? Tell your business news to "Amerikanski Slovenec" and he'll tell them to his readers. Try and advertise in "Amerikanski Slovenec!"

ŽENSKES ZA OSEMURNI DELAVNIK.

Springfield, Ill. — Ženske so predložile v državni zbornici predlog za osemurni delavnik za ženske. 8. marca bodo nasprotniki temu predlogu povedali svoje mnenje. Ta boj se že dolgo vodi v Springfieldu, kajti začel se je leta 1890, vedno pa so zmagali izkoriščevalci.

DIAZOVO GIBANJE ZA MIR.

Vodja konservativcev v Nikaragui bi rad sklenil mir z uporniki, poslal je Sacasaju tezađevno ponudbo.

Managua, Nicaragua. — Predsednik Diaz, voditelj konservativcev, proti katerim se bojujejo liberalci pod poveljstvom dr. Sacasaja, je zopet začel z gibanjem za mir v Nikaragui. Tozadevno mirovno ponudbo je poslal upornikom, od katerih je odvisno, se li bo z bojem nadaljevalo ali začelo z mirovnimi pogajanj. Z namenom, da bi se dosegel mir, so odšli trije odlični možje, dva pristaša Sacasajevе stranke in eden nevtralen, ki ne spada k nobeni stranki, katere sta spremljala dva ameriška častnika, k poveljniku uporniških čet, generalu Mancada, ki se nahaja v okolici Matagalpa. Njemu bodo pojasnili vso zadevo, nakar bo tudi on podal svoje mnenje. S tem mu bo dana prilika, da bo lahko napravil korake, ki bodo vodili do skorajšnjega miru v deželi, katere silno trpi vsled vojne. Gotovo bodo tudi ameriški častniki storili vse kar bo v njih moči, da se sporazum doseže.

DOHENY ZGUBIL PRAVDO.

Washington, D. C. — Najvišje sodišče je potrdilo razveljavlo kontrakta, ki ga je sklenil Albert B. Fall, ko je bil tajnik za notranje zadeve z E. L. Doheny-jem. Transakcija je bila izvršena sleparskim potom. O tej zadevi je bilo že veliko poročanj v listih. Za potek razprave, znane pod "Teapot Dome", je vladala veliko zanimanje. Rekordni pokazujejo korupcijo in sleparstvo, Fall se je pustil podkupiti, za kar je dobil veliko vsoto denarja.

ITALIJA PROTI DOBIČKARJEM.

Rim, Italija. — Justični minister Alfredo Rocco, je obvestil tozadevne urade, da morajo naznaniti vse dobičkarje, ki izrabljajo priliko pomankanja gotovine, in posojujejo denar na velike obresti. Vse take dobičkarje, čaka huda kazen — izgon na kolonijo za jetnike.

Rochester, N. Y. — Jas. S. Haven, star 68 let, bivši kongresnik, ki je bil zadnje čase v službi pri Eastman Kodak kompaniji, je tukaj na svojem domu preminul.

Slika nam predstavlja gospo Lipa, ženo Jaroslava Lipa, čehoslovaškega konzula v Washingtonu. Narodno nošo, ki jo ima na sebi, je nosila njena stara mati.

KRIŽEM SVETA.

Chicago, Ill. — V bližini La Salle postaje so s tira skočili trije vozovi 20th Century vlaka, potniki so se silno prestrašili, nastala je panika. Ranjen ni bil nihče, le promet je bil nekoliko časa oviran.

Detroit, Mich. — Morris Cuzen, star 8 let, se je ponoči prebudil iz spanja, sanjalo se mu je, da mu je nekdo ukradel igrače. Skočil je s postelje in hitel po stopnicah v pritličje, kjer je pa zapazil, da je ogenj. Začel je upiti na pomoč, on se je rešil, mater in tri brate je pa plamen zajel in so zgoreli.

Columbia, S. C. — V Greenville so igrali v nedeljo golf, igralce so pa aretirali, ker je tukaj v veljavi "blue law", in je tudi igranje golfa prepovedano ob nedeljah.

St. Louis, Mo. — Ker policisti niso mogli izslediti s krvnimi psi bandite, ki se oropali managerja neke tukajšnje gasolin postaje, so aretirali njega, ki je priznal, da je on denar vzel in ga zakopal. Izgovarja se pa, da je napravil to le za šalo. Ako bodo tudi oblasti vzele za šalo, se še ne ve.

Washington, D. C. — Manuel C. Telles, mehiški poslanik, je dobil brzojavko, da se mora takoj vrniti v Mexico City, kjer leži na smrt bolan njegov brat. Povrne se v Washington čez par dni.

London, Anglija. — Reka Thames je silno narastla in prestopile bregove. Hiše, v katerih stanujejo Amerikanci, ki so tamkaj na počitnicah, so nedostopne, do njih se pride le s čolnom.

San Diego, Cal. — V Esenada, Meksika, je v nekem hotelu gorelo, ogenj je uničil šest zabojev finega žganja, ki je bil iz kleti bivšega ruskega cara. O drugi škodi ne poročajo.

USPAVALNI PRAŠEK POVZROČIL SMRT.

Chicago, Ill. — Lorimer Brandon, star 23 let, je zvečer, kakor že večkrat zavžil nekoliko veronala, da je hitreje zaspa, a topot je vzel nekoliko preveč, kar je bilo za njega usodopolno. Ko ga zjutraj niso mogli prebuditi, so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi se preje zavedel.

MEKSIKANSKI MORIJO UJETNIKE.

V bližini Arandas, se je bila huda bitka, na obeh straneh je bilo veliko število mrtvih. Ameriški letalci zalagajo upornike z orožjem.

Mexico City, Mehika. — V bližini Arandas, v državi Jalisco, so se mehiške čete, pod poveljstvom generala Andresa Garcia, po hudem boju z uporniki, v katerem je padlo na obeh straneh veliko število bojnikov, morale umakniti. Uporniki so se za ta boj, ki je trajal le par ur, pripravljali tri tedne. Svoje čete so koncentrirali v bližini Ocotlan.

Iz države Zacatecas prihaja poročilo, da so v soboto ameriški letalci pristali na ozemlju, ki je pod kontrolo upornikov, katerim so prinesli orožja, municije in druge vojne potrebščine.

Mehiške čete so sedaj obkrožile Bacatete gorovje, kjer so močne postojanke Yaqui Indijancev. Zadnji teden so zvezne čete veliko napredovale v tem ozemlju. Indijanci so izpraznili več vasi, kajti tukaj je pričakovati v kratkem hudih bojov. V nekaterih vaseh so se uporniki umaknili, žene in otroke, katere niso mogli vzeti seboj, so pa pustili in so jih potem mehiške čete odvedle v glavni stan v Ortiz.

Po bitki v Guanajuato gorovju, kjer je tudi padlo precej število upornikov, so zvezne čete postavile ujetnike v vrsto in jih postrelile.

ZAGONETNI UMOR.

Chicago, Ill. — V kopalni bani v Middleton hotelu, na 1447 East 55. cesti, so našli mrtvo 18 letno Mrs. Mabel Wood. Okoliščine so pokazale, da je bila mlada žena utopljena, oblasti so aretirale njeno soprogo, ki je uslužben v Windermere hotelu.

Wood je izpovedal, da je prišedši v stanovanje našel truplo žene v bani, ko je prišel, so bila vrata odprta. Wood bo toliko časa pod policijskim nadzorstvom, da se zadeva razjasni.

LITA NE ODSTOPI OD SVOJE OBDOŽITVE.

Los Angeles, Cal. — Lita Grey Chaplin, ki toži Charlja, komedijanta za ločitev zakona, ne odstopi od tega, kar je obdoločila svojega soproga v obtožnici. Sedaj je imenovala neko znamenito kine igralko, ki je tudi bila vzrok, da je prišlo do spora med Charljem in Lito.

Iz Jugoslavije.

VELIKA ZMAGA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE V BOJU ZOPER KORUPCIJO. — NAD BELGRADOM IN DRŽAVO JE ZAVEL SVEŽI ZRAK. — DRUGE ZANIMLIVE VESTI.

Boj SLS zoper korupcijo.

Zastavo boja proti nepoštenosti, podkupovanju in korupciji v državi je dvignila SLS. — Ves Belgrad se je pred leti razburil nad silnim nastopom dr. Korošca in njegovih tovarišev proti ministrom, ki so zlorabili državno oblast. Ta zastava je šla preko najtežje preizkušnje in je častno zmagala samo in izključno po zaslugi, vztrajnosti in neuklonljivi odločnosti SLS!

Naša stranka je skupaj v vladi z radikali, ki imajo to nesrečo, da so se nekateri njihovi odlični ljudje in bivši ministri pregrešili z zlorabo javnega denarja. Ti ljudje sicer v sedanjih vladi ne igrajo nobene vloge, vendar so izvajali silen pritisk, da bi se cela zadeva zabašurila, da bi zopet prosto zadihali.

SLS ni klonila. Vztrajala je dosledno na tistem svojem načelnem stališču, ki ga je označila v prvih sejah anketnega odbora, vztrajala tudi sedaj, ko je v vladi in — zmagala.

Država in narod se veselita te zmage. Vlada in parlament sta dokazala, da je vendarle v nas še toliko zdravja in poštenja, da bomo našli odpornost proti brezvestnim zlorabam, da imamo še moči, da dvignemo državno upravo in javno življenje iz umazanosti povojnega verižništva in hoštaplerstva, ki je grozilo razkrojiti ves naš državni organizem.

Slovenska ljudska stranka je s to svojo zmago dala državi in narodu največji in najlepši dar, ki ga ji je mogla nakloniti. S tem nastopom, z zmago SLS v anketnem odboru je zapihal sveži zrak nad Belgradom in vso državo!

Odločen nastop zastopnika Jugoslovanskega kluba za izkoreninjenje korupcije.

Zastopnik Jugosl. kluba dr. Hodžar je že od vsega začetka zastopal smernice, da se mora poročilo glasiti tako, da ne bo mogel nikdo, bodisi minister, uradnik ali zasebnik, kateremu se v teh aferah opravičeno kaj očita, pobeigniti pred odgovornostjo in pred zakonskimi posledicami. Razen tega je cilj dela anketnega odbora sploh ta, da se doseže takšen končni rezultat, da se onemogočijo zlorabe v upravi ter da se v bodoče tudi najmanjši poizkusi koruptivnega dela že v kali zatrejo. V svojem ekspoziciju na seji anketnega odbora je dr.

MR. ČITATELJ!

Ali Vi veste, da je "Amerikanski Slovenec" najpopularnejši slovenski list v Ameriki? Največ svetovnih in lokalnih slovenskih novic iz vseh naselbin je v njem. Ali je Vaš sosed naroden na njega? Nagovorite ga, da se naroči na A. S.!

Hodžar odločno ponovil to svoje stališče.

Zrtev bede.

Iz Splita poročajo o grozni rodbinski drami. V neki okoliški hišici se je obesil Toma Kukoč, skladiščnik pri ladjedelnici "Jug." Na srečo so ga še pravočasno rešili. Skušali so ga potolažiti, ter so ga pozno ponoči zapustili precej pomirjenega. Ponoči pa je Kukoč nemadoma vstal ter s kuhinjskim nožem napadel svojo ženo in ji v borbi z nožem odrezal nos. Ko so sosedji prihiteli na pomoč, je Kukoč zbežal iz hiše ter se zunaj z nožem grozno razmesaril. Zjutraj so moža našli nezvestnega v bližini hišice. Mož in ženo so prepeljali v splitsko bolnico. Žena bo najbrže okrevala, mož pa se bori s smrtjo. Mož je že dalj časa tožil, da ne more več prenašati bede. Zaslužil je dnevno do 30 dinarjev. Tudi žena mu je po svojih močeh pomagala v težki življenjski borbi.

Smrtna kosa.

Dne 7. m. m. je umrl orožniški narednik g. Tomaž Ibovnik, službujoč na Bledu. Zadnje čase je bil v orožniški podoficirski šoli v Kamenici, kjer je podlegel zavratni pljučnici. Zapuстил je ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Vlom v Lokah pri Zagorju.

V noči od 29. na 30. jan. so neznaní vlomilci že v drugič vlomili v trgovino gospe Marije Kovač-Poček na Lokah pri Zagorju ob Savi. Odnegli so raznega manufakturnega blaga v vrednosti 7000 Din.

Umrla je

dne 7. februarja v 76. letu starosti v Zagrebu gospa Irena Pitamice, roj. Maricki pl. Sremoslav. Pokojnica je bila mati prorektorja ljubljanske univerze, g. prof. dr. Leonida Pitamicega.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00
100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

Naročnina: Za celo leto \$5.00 Za pol leta 2.50 Za Chicago, Kanado in Evropo: Za celo leto 6.00 Za pol leta 3.00

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00 For half a year 2.50 Chicago, Canada and Europe: For one year 6.00 For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovenija predstraža Jugoslavije

Nobena stvar ni za nesposobnost bivših jugoslovanskih vlad tako značilna, ko ta, da ni znala niti ena vpostaviti velikega pomena, ki ga ima Slovenija za Jugoslavijo kot njena prva in najpomembnejša predstraža. Vsi tedaj tudi Srbijanci, ki so bili v vseh vladah edino merodajni, niso mogli doumeti italijanske politike, in še danes, po strahovitih izkusnjah v Albaniji, Romuniji in Madjarski, se najdejo v Belgradu politiki, ki zidajo na italijansko prijateljstvo. Vse svoje težke zmote pa bi si jugoslovanska diplomacija sigurno prihranila, če bi se zavedala, da je Slovenija najpomembnejša predstraža Jugoslavije.

Ampak tudi v notranji politiki bi bila danes čisto drugačnja slika, če bi Belgrad znal že od vsega početka prav ceniti pomen Slovenije. Vse kaže, da so videli Srbi, ko so prišli prvič v Slovenijo, njeno sliko čisto napačno. Ker so videli bele hiše, lepe ceste in urejene razmere, so videli povsod samo bogastvo. Zlasti se, ko so videli v Sloveniji tako razvito industrijo, kakršne nima niti ena druga pokrajina. Niso znali, da je vse to le posledica gotove kulturne stopnje, ne pa nekega posebnega bogastva. Zato pa tudi niso razumeli, da ima vsaka kulturna dežela vse drugačne potrebe, ko pa zaostala. — Kjer je razvita industrija, morajo biti prometne razmere idealne, ali pa mora industrija hirati, ker je prevoz blaga prepočasen in predrag. Enako potrebuje vsaka industrijska pokrajina mnogo kapitala, ker drugače industrijska podjetja ne morejo delati. Vsega tega pa Belgrad ni razumel in je videl pred seboj samo bogato pokrajino, ki je primeren objekt za davčni vijak. Pa je bil privit ta vijak ko nikjer drugje in če so Slovenci se tako povdarjali, da je davčno breme previsoko, ni to Belgrada izmodrilo. Ni in ni hotel Belgrad spoznati, da treba v industrijske pokrajine več investirati, če se hoče, da dajejo večje dohodke. Iz lokalnega patriotizma, iz duševne lenobe je Belgrad videl pred seboj samo trenuten davčni efekt, ni pa hotel videti gospodarskega nazadovanja pokrajine, ki ga je njegov pretiran davčni vijak povzročil.

Posledice tega nepojmovanja slovenskih potreb pa so se pokazale še na drugem polju. Priprosti ljudje, ki ne morejo razumeti vseh vzrokov slabih strani naših vlad, so začeli primerjati prejšnje čase s sedanjimi. In ugotovili so, da sicer avstrijska vlada nikakor ni skrbela v zadostni meri za Slovenijo, a da je vsaj nekaj vendarle storila za gospodarski napredek dežele. Ljudje pa so nadalje videli, da je Belgrad mnogo bolj pridno pobiral davke, zato pa mnogo manj dal ko Avstrija. Je vse zastoj, enkrat je treba tudi to resnično povedati, ker drugače ne pridemo do zblajanja. Ta paralela priprostitih ljudi pa je naravno silno škodovala jugoslovanski narodni misli in odprana sila slovenske predstraže je padla. Zlasti se, ko so s pomočjo gotovih posrednikov v Belgradu prišla skoraj vsa nacionalizirana podjetja zopet v tuje roke. In kak utis je moralo narediti na priproste človeka, če je bral, da so se z akcijami Trboveljske družbe plačevala razna posredovanja!

Vse te in slične napake se morajo nehati in Belgrad mora razumeti, da je njegova dolžnost slovensko predstražo krepiti, ne pa jo stalno slabiti. Zakaj dokler je krepka slovenska predstraža, tako dolgo je tudi miren razvoj ostale države zasiguran, če pa je oslABLJENA predstraža, je oslABLJENA vsa država.

Z vstopom SLS v vlado se mora pričeti nova orientacija Belgrada do Slovenije, ali pa je zamujeno vse. Belgrad mora pričeti slovensko predstražo krepiti, mora Slovenijo gospodarsko tako dvigniti, da bo mogla biti najbolj hvaležen davčni objekt. Da bi pa Belgrad vedno samo jemal in nič dajal, pa ne gre in to si naj enkrat za vselej zapomni očiščeni Belgrad. Zdaj, ko je v vlado prišla Slovenska ljudska stranka, se

pričakuje, da bo prišlo tudi v tem oziru, kolikor bo možno, izboljšanje. Saj SLS je edina prava zastopnica slovenskega naroda.

Dokler so pa imeli na vladi besedo centralisti kot Žerjav in drugi, so pa Slovenijo vodili v Belgrad le kot molzno kravo, past so jo pa gonili vedno nazaj.

ZAKLJUČEK PREDPUSTA V CHICAGO.

Chicago, Ill.

Vihravi, brezskrbni in neumni predpust je šel. Dobro smo se ga naučili letos in fako smo se živeli vanj, da smo se le s težavo poslavljali od njega. In da nam čim najbolj ostane v spominu, za to ste poskrbeli dve organizaciji v naši naselbini, ne sicer veliki, a zato podjettni in živahni. V soboto nas je na vso moč vabil naš lepi in nežni spol. Ni bilo treba toliko truda, ker bi bili sami radi prišli, kajti kjer so ženske, tam je veselo, in kjer je veselo, tja tudi vsak sili. In tako se nas je nabralo zelo lepo število v soboto zvečer na zabavi tukajšnje podružnice nove Slov. ženske Zveze. Zabavali smo se v resnici, "da je bilo kej." Nova podružnica pa je s tem pokazala, da ima moč in življenje v sebi in vse pogoje za najlepši porast in uspeh, katerega ji tudi srčno želimo.

Na pustno nedeljo pa nam je naš Dramatični klub v šolski dvorani oskrbel resnično vsestransko zabavo, duševno in telesno. Se dokaj točno popoldne ob treh se je začel program. Burno pozdravljen je nastopil najprej naš pomožni župnik, Rev. Aleksander in s svojim hudo mušnim in šaljivim govorom vzbudil občo veselost po dvorani. V resnici nisem do nedejle vedel, da rod slovenskega Kurenta sega tja nazaj do Adama. Rev. Aleksander smo za njegov prispevek dolžni vso zahvalno.

Člani Dram. kluba so nam nato vpriporili zanimivo igranje "Carovnica ob bohinjskem jezeru," pri kateri so nam zopet pokazali vse svoje moči in zmoglosti. Ni lahko tako dolgo igrati, s tako pogosto menjajocimi se prizori dobro izpeljati, a D. K. je pokazal, da je kos vsaki, še tako težavni nalogi. Vsa čast igralcem, kakor tudi njihovim igrovodji, Mr. Jos. Fajfarju.

Večino igralcev že poznamo iz drugih iger in sklepali smo že v naprej, da bodo dobro pogodili vsak svojo vlogo, in nismo se varali. Vsak je bil popolnoma na svojem mestu. Jelica, Koporčeva Micka, in France, Žani Prah, sta se zopet pokazala, kaj premoreta. Njih naravno in neprisiljeno igranje je iz marsikaterega očesa izvalilo solzo. Želim, da bi nas s svojim nastopom zopet razveselila pri prihodnji prireditvi.

Po dolgem času smo zopet videli na odru Mr. J. Korenčana, in sicer v vlogi neizprosne

mlinarja, Gornika. Ne vemo, zakaj se nam ta dobri igralec ne da večkrat videti. Mr. Korenčan, nadomestite zamujeno in si pri prihodnji predstavi gotovo preskrbite kako vlogo.

Zopet nas je počastila s svojim nastopom Mrs. H. Zakrajšek v vlogi Gornikove žene Ane. Vsem nam je še v spominu iz prejšnjih nastopov, in kakor vedno, jo je tudi večer izvrstno izpeljala. Enaki zaklad ima D. K. tudi v Miss A. Medic, ki je predstavljala Marjano, pestunjo Jelice. Obe pridite in pokažite se nam skoro zopet.

In kaj naj povem o našem Nicku Mencingerju? Nič ga ne bom hvalil, ker bi se mogoče prevzel, toda samo toliko rečem, da je igralec in pol. V čemkoli koli kožo ga vtakneš, on se počuti domačega v njej. Do zdaj smo v tej sezoni občudovali v njem le skrbnega papana, a v nedeljo nam je pokazal, da zna biti tudi postopač in barabca, predstavljajoč zmešanega postopača Martina. V čem te bomo pa pri prihodnji predstavi videli, Nick?

Nič manj povoljno niso ostali igralci izpeljali svojih vlog. Zeleni pa bi, da bi videli nekatere izmed njih kdaj v kaki večji vlogi. Tako n. pr. Miss Paulino Piber. Dvakrat smo jo videli v tej sezoni, a obakrat v vlogi služkinje. Menim, ako bi dobila večjo vlogo, da bi se razmahnila in postala še dobra igralka. Isto velja za Miss Mary Fale, ki je nastopila v vlogi Minke.

Prvič smo tudi videli nastopiti Mr. Fr. Baniča ml., in sicer v vlogi hlapca Boštjana. Tako jo je bilo kar žal, da smo ga imeli priliko gledati le par trenutkov. Se bo pa drugič kaj več pokazal. Ostale igralce tudi že poznamo. Mr. Fr. Augustin jo vedno pogodi, v katerokoli vlogo ga vtakneš. Zdaj se je pokazal kot vojak Matija. Ni treba pripominjati, da jo je izpeljal nad vse povoljno. Druge vloge, Lovro, Peter, Janez in Tine, so bile sicer manjše, a zato nič manj važne, ker so nas takorekoč vpeljale v igranje in nam pojasnile razmere, v katerih se je začela. Zasedali so jih in jih dobro izvedli Mr. J. Roth, Mr. A. Zakrajšek, Mr. Mike Kobal in Mr. John Pernich.

V splošnem je bila igra dobro režisirana in enako tudi dobro izpeljana. Nič se nismo preveč ustrašili, ki je drevo padlo, saj smo kaj takega pričakovali; kjer so namreč drvarji, tam tudi navadno drevesa padajo.

Mr. Fr. Kobal je po svojih

najboljših močeh poskrbel za scenerijo, v kolikor mu je pač bilo mogoče ob skromnih razmerah, ki vladajo za odrom. Koliko časa se že pripravljamo za nove kulise in kdaj bi se bilo potrebno, da bi jih imeli, a Dram. Klub mora še vedno s pomanjkljivimi starimi "flikati" oder. Naj se kaj ukrene v tem oziru.

Za razsvetljavo, blisk in odsev požara je pa izbornoposkrbel naš rojak, elektromehanih Mr. Shonta, za kar mu gre izredna zahvala.

Prireditve se je udeležil poleg našega č. g. župnika, Rev. Kaz. Zakrajšeka, tudi frančiškanski komisar iz Lemonta, Rev. B. Snoj, pod katerega vodstvom je gospa Sreča določila po rokah male deklice zlatu uro Miss Jose Perovšek iz Wil-larda, Wis.

Pričakovalo se je, kot na zadnjo predpustno nedeljo, obilo udeležbe, ki je tudi v resnici bila, in upamo, da bo Dramatični klub lahko izročil fari sv. Stefana, v katere prid je priredil ta dan, lep čisti dobitek.

Po igri se je razvila živahna zabava in ples. Zdelo se je, kot bi udeleženci hoteli izsrebiti iz kupice radosti še zadnje kapljice, predno se sklence nori predpust in začne resni postni čas.

Dramatičnemu klubu smo hvaležni za to nedeljo in kličemo mu: Na svidenje na veselo velikonočno nedeljo zopet. Kot slišim, nameravajo ta dan zopet prirediti igro. Po mojem mnenju bi bilo dobro, ako bi nam pokazali spet enkrat kaj vselega, ali vsaj ne žalostnega, kajti velika noč je veseli čas in tega dne ne vidimo radi solz v očeh.

Stalni udeleženci.

O TAKTIKAH PREMOMARSKIH BARONOV; SLOVENSKE POROKA.

Forest City, Pa.

Kakor vse izgleda, bo težko prišlo do sporazuma ali kakake kompromisa pred 1. aprilom med premogari mehkega premoga in operatorji. Stare metode zavzemajo svoje mesto in operatorji bodo na diplomatski način izprli majnarje od dela. Konferenca je razbita. Zastopniki operatorjev bodo odšli in bodo pogajanje nalašč zavlačevali, samo da pride do stavke.

Casopisi prinašajo, da se bo stvar morala prepustiti vladni komisiji. To je vedno ena in ista pesem v takih slučajih. — Predno se bo vlada zganila, bo vzel nekaj časa. V tem času pa se pritiska gospodarsko delavce ob steno, da se jim potem lažje usiljuje nesramne pogodje. Tako so premogarski baronje še vedno delali in zopet tako prav v sedanjem času. Le pazite na nje, pa bote videli, če niso njih metode res take.

Namen operatorjev je, da se premogarjem zniža zaslužek. Lewis je dal vedeti zastopnikom operatorjev, da na to niti misliti ne. Kaj so storili? Lepo diplomatske oblike so naredili, češ, nimamo teh pravic, idimo domov, da stvar proučimo, potem pridemo in se pogo-

vorimo. To pa pomeni, kakor sem že omenil, da jih tako zlepa ne bo nazaj h skupni mizi. Stvar se zna zdaj zavlačevati precej časa. Premogarski baronje si mislijo, mi imamo premoga dovolj, poleg tega pa obratujejo neunijski premogokopi v Kentucky, West Virginiji in še drugje, radi nas je stavka lahko celo leto. Taka je politika teh baronov. Kaj njim mar, kako je s premogarskimi družinami? Ne pomislijo, da je treba dati delavcu toliko, da se lahko vsaj pošteno preživi. Tako mora biti, kakor sami ukažejo in zapovedo, če ne naj bo pa stavka in naj reveži še bolj osiromašijo, kakor so že. Vlada pa pri tem še podpira s svojo zapanostjo v takih slučajih kapitaliste. Vse drugače bi bilo, ko bi se vlada malo bolj zanimala in zavzemala tudi za pravice ubogih delavcev v takih-le ozirih.

Pri nas v Forest City se zadnje čase zelo zanimajo za A.S. Vidi se vsepovsod, da zavzema prvenstvo med vsemi listi. Cestitati moramo g. uredniku, ker je tako spretno dokazal newyorskemu dnevniku, kako laže in trosi okrog razne izmišljotine o slov. duhovnikih. Pa še kako lepo zdaj molči, ko se mu je dokazalo, da je lagal. In vendar, kako je ropotal poprej. — Tak list res ne zasluži, da bi ga pošteni ljudje podpirali. To mislim, ker mu Slovenci obračajo hrbet, da ga še najbolj jezi, da tako ropoče in laže v svojih kolonah. Amer. Slovenca ima zdaj pa res vse rado. Posebno petkova številka, ki pride na 6 straneh vedno z lepim izbranim berilom. Le tako naprej, narod je za vami!

Poročila sta se te dni ženin James Majer z nevesto Miss Josephine Miklič. Poroka se je vršila v slovenski cerkvi sv. Jožefa, kjer jih je poročil tukajšnji slov. župnik Rev. F. M. Jevnik. Oba sta dobro znana v tukajšnji naselbini. Obema čestitke in obilo blagoslova božjega v zakonskem stanu!

Poročevalec.

KAJ NAM POROČA SHEBOYGANSKI URBAN?
Sheboygan, Wis.
Zadnjo nedeljo grem k maši kot se krščanskemu človeku spodobi. Kar nekdo za menoj zakliče: "Hej, Vrbani, kje imas žakelj?" Ozrem se in vidim, da je naša štormanca Liza, ki me kliče. Hiti poizvedovati, če je v mojem žakelju še kaj novic. Ker je pa Liza fajn ženska, se ji ne bi rad zameril, zato bom moj žakelj izpraznil.

Farne seje smo imeli že dve. Na obeh sejah smo prišli do modrega zaključka, da je 2 in 2 štiri in ne pet. Pred kratkim so rojaku na S. 10. cesti policisti vse lonce in piskre pobrali. Kuhal je namreč češnje, kar pa je v Sheboyganu prepovedan opravke. Zadnjo nedeljo smo imeli igro "Poslednji mož." Predstava je dobro izpadla. Meni je bila najbolj všeč gospodinja Petelinka.

Poročila sta se Ciril Kovacič in Ana Novšek, oba dobro znana v naši naselbini. Nevesta Anica je dobra dramatična igral-

"Vsakovrstne bolezni." (Pri-spevek.) — Pod tem naslovom je urednik G. N. zadnji petek objavil mali članec. Na koncu člancika je reveža gotovo zavijalo, da ni mogel spustiti sape od sebe. In kaj mislite, kdo je bil kriv tega? Čičaški pater Kovrta. Pa pravijo, da ljudje ne verujejo več v vraže. Kaj še, samo newyorškega Peterčka poglejte! — Jaka s Sentkler, Cleveland, O.

Vesti iz Volekulije. — Volevski blok. Stara Rdečkarja. Poroča se, da so gospod prezident inšpicirali te dni redaktar-ski departament ter našli tam precej "avtomatov," ki so v večjo škodo kot korist. Gospod prezident so zarentačili po svoji navadi: "Krucenal, vse to je treba ven sklinat, če čmo, da ne bo vsako leto toliko zgube!"

"Vse v najlepšem redu!" — Old Moulder iz Terre Haute pravi: "Hvala Bogu, hudiča pa figo, sem vzkliknil, ko sem prečital zapisnik letne seje..." — O. M., kot socialist in zvest pristaja rdečkarjev še na vsezadnje ni tako slab. V veselju se je spomnil najprvo na Boga in ga zahvalil, "da je do solda vse v najlepšem redu." Hm, na papirju vse štima, ker papir je potrpežljiv in prenese še celo take oslarije, kakor je O. M. pi-sarija. Ampak O. M. naj vpraša brata, njegovega brata, zakaj ne priobčijo Dr. Graheko-vega dopisa v njihovem glasilu? O. M. kot pravičen človek naj odločno zahteva, da se to stori, zraven pa naj bo siguren, da potem ne bo samo zadišalo, temveč bo še kaj drugega!

Kdo je kriv? — Neka gospa je sama vodila avto in je povozila nekega kmeta, da je moral v bolnico. Kmet je gospo tožil za odškodnino. Pri sodnji je gospa rekla: "Ni mogoče, da bi bila jaz kriva, saj je sedem let vozim z avtom in nisem nobena začetrnica!" — Kmet pa je odgovoril: "Ali naj bom pa jaz kriv? Jaz že 50 let po zemlji hodim in nisem noben začetrnik!" In je dobil tožbo.

Maša porcija. — Kmet je jedel v kolodvorski restavraciji in je dobil prav malo porcije, pa se je pritožil. Natakara ga je potolažil: "Pri nas dajemo zato tako male porcije, da ljudje vlakla ne zamudijo!"

ka. Le škoda ko mene nobena ne mara.

Ker rad kaj dobrega obliznem, sem se vstulil na banket. Ženska nova Zveza ga je men-dala pripravila, sicer me pa nič ne briga kdo ga je, samo da sem se fajn imel. Sitnost mi ni dala gmah, da ne bi v kuhinjo poškilil. — O kuharce pa take! Še bolj kot kuharce sem obraj-tal kelnerce, seveda je bila lju-bezen samo na moji strani.

Urban.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

DRUŠTVO NARODOV KOT PRAKTIČNA RESITEV PROBLEMA SVETOVNEGA MIRU.

(Ponatis predavanja.)

Po tem čl. se ipso facto vojnege čina smatra, da je država kršiteljica izvršila vojni čin proti vsem članicam DN, te pa so v naprej obvezane, nastopiti proti kršitelji-ci solidarno z uporabo ekonomskih in vojnih (tudi vodnih in zračnih) sankcij. Ni mi treba dokazovati, kako zelo občutne so zlasti ekonomske sankcije, ako povem, da nobena izmed držav članic DN po čl. 16. ne sme imeti z državo kršiteljico absolutno nikakih trgovskih, finančnih, niti osebnih vez, saj je jasno, da mora popolna izolacija bojkotirano državo dovesti do udaje in hitrega prenehanja z vojno. Razen tega mo-

ra biti izključena iz DN vsaka država, ki se pregreši proti kakim obvezam, izhajajočim iz Pakta.

Nedostatki današnjega Društva Narodov, možnosti in projekti njih odstranitve, posebej se o potrebi demokratizacije idej o Društvu Narodov.

Jedro delovanja DN je zagotovanje miru. Če hočemo govoriti o nedostatkih DN, moramo ugotoviti, v koliko ono odgovarja ali ne odgovarja svojemu cilju in vobče principu pravičnosti, ki mora postati fundamentalen za meddržavni mir. Kajti vsi nedostatk in zlasti tudi event. nepravilnosti onemogočajo v gotovem obsegu dosego ciljev DN, ker mu kratijo njegovo moč in povzročajo neprijateljske odnose, kar bo postalo iz sledečega samo po sebi evidentno. Opozorjam pa, da moramo biti pri svoji kritiki objektivni in pravični, da ne

bomo radi kakih napak, ki jih najdemo pri današnjem DN, cele institucije brez pomisleka odklonili, nego da bomo krenili na pozitivno pot, skušali najti boljših in pravičnejših oblik, do katerih bo slej ali prej moralo priti. Zavedati se moramo, da je DN še mlada, tedaj še tudi nepopolna institucija in obenem do danes vendar najboljša svoje vrste. Akopram nam v vsej svoji današnji obliki in izvedbi ne predstavlja edine možne praktične rešitve mirovnega problema, vendar je to po svojem bistvu, t. j. kot Društvo Narodov. Mnogi nedostatk so obenem danes še neizogibni in DN se samo najbolj trudi, da jih odpravi.

Enakopravnost držav. — Ena izmed prvih zahtev do DN je, da mora pri njem veljati princip popolne enakopravnosti vseh, majhnih in velikih držav. Dasi formalno priznan, je ta princip vendar faktično več ali manj pogožen v več ozirih (od kojih na-

vajam le enega). Rešitev tega vprašanja je sevele tako težavna; ravno kar je preživljalo DN morda najtežje svojih dosedanjih kriz kot posledico zastopavanja manj uglednih držav in nje rešitev je stala društvo nemajhno žrtv, t. j. izstop Brazilije in des-iteresiranost Španije na DN.

Šlo je za vprašanje reforme društvenega sveta v zvezi s sprejemom Nemčije v DN. Velešile so si zagotovanje v svetu svoj protitež proti številnim premoči majhnih držav članic društva s tem, da so zasedle stalna mesta v svetu, med tem ko je ostalim državam na razpolago le nekaj začasnih sedežev, na katerih se vrste država za državo, A zabeležiti imamo tozadevno že znaten uspeh v prid manjšim državam. Po čl. 4. Pakta ima v svetu pet vlesil svoja stalna, a le štiri druge države začasna mesta.

V soglasnosti s tretjo skupščino l. 1922 je svet povišal število nestalnih mest na 6,

medtem ko se je z odpadom USA število stalnih zmanjšalo na štiri. Prejšnje razmere 5:4 se je izpremenilo na 4:6 v prid manjšim državam. Baš te dni pa se je s sprejemom Nemčije v DN povišalo število stalnih mest sveta na 5, medtem ko je bilo istočasno zvišano število nestalnih mest na 9. Svet je začasnno, kakor izgleda, zadovoljivo reorganiziran.

Rešitev vprašanja enakopravnosti držav in sledečih se bom dotaknil, ko bom govoril o suverenosti držav v DN.

Univerzalnost DN. — Siguren uspeh delovanja DN je odvisen v veliki meri od univerzalnosti društva. To se pravi: morajo v DN biti vključene in sodelovati vse države sveta, ker le tedaj more društvo s popolnim uspehom vršiti svoje ves svet obsega-joče delovanje.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Lz življenja in sveta.

MALO SVETLOBE.

Pariz je že od nekdaj ponesen na svojo razsvetljavo. Kot izrazito mesto svetlobe je zaslovel Pariz za časa Ludvika XIV. Do tega časa sta goreli v Parizu čez noč samo dve ulični svetiljki, ena na policijski prefekturi, ki je bila v Chateletu, druga pa pri sedanjem mostu umetnosti, kjer so prevažali s čolni meščane čez Seno. Ludvik XIV. je odredil, da mora goreti v 912 pariških ulicah 2736 svetilk od večera do 1. ponoči. Ta naredba je izšla leta 1667. L. 1700 je gorelo v Parizu že 7000 svetilk, za katere je moralo plačevati mesto 300,000 frankov letno. V 18. stoletju do uvedbe plinovitih svetilk je svetilo Parizanom olje. V mestu je bilo 5035 kandelabrov in 13,340 svetilk. Med revolucijo so obešali na te kandelabre buržuje. Začetkom 19. stoletja je izpodrinil olje plin in l. 1870 je imel Pariz že 32,000 plinovitih kandelabrov. Zdaj se pariška razsvetljava ne da niti primerjati s takratno, kajti Pariz ima 54,885 električnih in 49,259 plinovitih kandelabrov. Mestno občino stane razsvetljava 35 milijonov frankov letno.

IZGREDI NA DUNAJSKI UNIVERZI.

V znak protesta proti krvavim dogodkom v Burgenlandu so sklicali socialistični omladinci v avli univerze na Dunaju protestno zborovanje. Nacionalno dijaštvo, ki je bilo že obveščeno o nameravanih protestnih shodu, je zasedlo avlo in ko so socialistični študenti vdrlj v poslopje, je prišlo med obema skupinama do pretepev in izgrediv. Intervenirala je policija, ki je več izgredivnikov aretirala. Deputacija socialističnih študentov je bila poslana v parlament in k prosvetnemu ministru. Medtem so odšli nemškonacionalni dijak, okoli 500 po številu, pred magistrat. Socialistično dijaštvo, ojačeno z delavci, jim je sledilo. Nemškonacionalni dijak so zasedli stopnice na magistratu, oddelki policije pa je tvoril kordon med obema sovražnima skupinama. Študentje so se medsebojno obkladali s psokami, kasneje pa sta obe skupini prešli v napad. Razvila se je pravcata bitka, kateri policija ni bila kos. Bitka je trajala celo uro in šele nato se je policiji posrečilo razpršiti zagrizene dijake. Policija je aretirala več oseb, v bolnico pa je bilo prepeljanih več ranjenih dijakov.

ZEPELIN L. Z. 127.

Moderna nemška tehnika, ki je z gradbo Zepelina Z. R. 3 dosegla svoj trijumf, ne miruje. Jedva je preteklo poldrugo leto, ko je gigantska zračna ladja odpelala v Ameriko, že se pojavljajo v ladjedelnici v Friderichshafnu konture nove ogromne zračne ladje, ki bo po velikosti daleč prekašala Z.R.3. Nova zračna ladja, čije stroški so predvideni na štiri milijone zlatih mark, t. j. okoli milijon dolarjev, bo nosila ime L.Z. 127. V fond za novi Zepelin je prispeval dr. Eckener skupno s podjetjem vred 2,600,000 mark, ostali znesek pa so zbrali privatniki.

RADA BI IZVEDELA

za Ano Bradač, roj. Grum. — Imam novice za njo od njene matere iz starega kraja. Slišala sem, da je zadnje poletje delala za Stewart Warner v Chicagi, Ill. Oglasi naj se na: Agnes Stariha, 1404 Sanford Street, Muskegan Heights, Mich.

"L. Z. 127" bo tehnično popolnoma izpopolnjen. Dočim se v gondolo Z. R. 3 lahko stisne 25 pasažirjev in posadka, bo v obsežnih potniških prostorih novega zrakoplova prostora za 30 oseb. Poleg izboljšane konstrukcije bo L. Z. 127 približno za 50% večji kot Z. R. 3, ki je bil prvi predhodnik ogromnih zračnih križark. Plinove celice novega zračnega kolosa bodo vsebovale okoli stotisoč kubičnih metrov plina, pet popolnoma na novo konstruiranih motorjev pa bo dajalo zračni križarki povprečno hitrost 150 km na uro. Ti motorji, sistema Meybach, ki jih bo poganjal nov gorljivi plin, so se pri poizkusih izvrstno obnesli. Bojazen, da se motorji s tem plinom preveč segrejejo, se ni uveljavila.

Nova zračna križarka bo opremljena z najbolj modernimi aparati za brezžično brzojavljenje, navigacijskimi aparati in raznimi drugimi potrebnimi instrumenti. Kadar motorji ne bodo funkcionirali, bo ladja lahko del časa sprejemala in oddajala brzojavke. L. Z. 127, ki je tip moderne prekocean-ske zračne križarke, bo služil rednemu prometu med Španijo in Južno Ameriko.

HIPNOTIZIRANA NEVESTA.

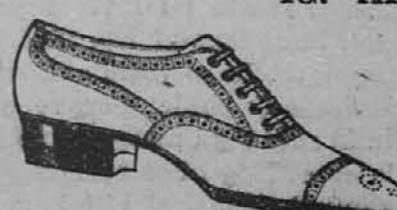
Se vedno so šarlatani široko odprta vrata v družbo! V Budimpešti je pred nekaj dnevi izginila osemnajstletna Kata Csillag, ki se je imela poročiti dne 20. m. m. Vsi znaki govorijo, da je dekleta postalo žrtev hipnotiziranja. Kata je namreč imela delj časa znanje z bivšim nadporočnikom Ivanom Balicesem. Mož je dvoril bogati deklici in jo je docela podredil svoji volji. Mati je to znanje trpela le toliko časa, dokler se ni javil resen snubec. Ko je ta prišel, je pozvala Balicsa, naj neha dvoriti njeni hčeri. Prišlo je do zaroke in 20. m. m. bi se bila morala vršiti poroka med Kato in ženomom. Kako pa se je mati začudila, ko je Kata tri dni pred napovedano poroko izginila ter ni bilo več o njej ne duha ne sluha.

Istočasno je prejela mati deklice od Balicsa pismo, v katerem jo je bivši nadporočnik prosil, naj prekliče poroko s Katinim ženomom ter naj prepusti hčerko njemu. Mati, bogata veleposelstnica, se je temu uprla. Ker je Balics zahteval, da mora položiti preklic poroke pri nekem odvetniku, se je mati vsa obupana podala k njemu, ki ji pa ni mogel povedati, kje se njegov klient trenutno nahaja.

Kmalu nato je prišlo pismo od hčere. Kata je materi javila, da ji je čisto dobro in da stanuje v topli sobi ter ima vsega dovolj na razpolago. Povedala je tudi, da je docela brez lastne volje. Iz hiše je izginila brez lastne krivde. Tuja volja je tako vplivala nanjo, da ji ni mogla odoleti. Šla je kakor je

PRIPOROČAM SE rojakom na Ely, Minn., da kadar potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbiro pri meni.

FR. PENGAL,

je, delo izvršim naglo. Cene nizke. Rojakom se priporočam v naklonjenost.

zahteval mož, ki ima nad njo popolno oblast.

Mati je pismo predložila policiji, ki je na podlagi dokumenta uveljavila preiskavo. Toda niti Kate niti Balicsa niso dolejš mogli izslediti v Budimpešti.

HOTEL V ZRAKU.

V angleški državni aeronavtični tvornici v Cardingtonu gradijo ogromen zrakoplov, ki bo imel značko "R. 101." Vršil bo promet med Anglijo in Indijo. Prenašal bo lahko 100 potnikov z normalno prtljago v daljavo 4000 milj. Opremljen bo s 5 motorji ki bodo na uro absolvirali po 63 milj ter kljubovali vsem viharjem.

Oprema novega orjaškega zrakoplova bo uprav razkošna. Pasažirjem bo na razpolago velik jedilni salon, plesna dvorana, kopalnica in komode kabine. Pravcati letiški hotel. Prvi poleti se izvršijo v Angliji, nakar bo sledil polet v Egipt in Indijo.

NAZNANILO.

Nihče, razun naših pooblaščenih zastopnikov (ic), ki se ne izkaže s pisanim dovoljenjem upravnštva našega lista, nima pravice nabirati oglasov za list Am. Slovenec. Uprava lista ne sprejema nobene odgovornosti v takih slučajih.

Uprava "Amer. Slovenca."

NOTICE.

No one, except the authorized agents with the written permission from administration office of this paper, American Slovenec, has the right to solicit advertisements for this paper, or using the paper's name for any purpose of this kind. Administration of American Slovenec declines every responsibility whatsoever in such case.

Management Amer. Slovenec.

KJE SE NAHAJA

moj stric Frank Klemenc? Poročati mu imam važne stvari iz starega kraja. Ako kdo ve za njegov naslov, prosim, da mi ga sporoči, ali pa naj se sam javi, ako to čita. č.p.s.t

Miss Jennie Skerl, 1034 E. 72nd St., Cleveland, O.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Poklicite: Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR 2018 W. 21st Place, Chicago, Ill

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Pennsylvaniji, New Yorku, Connecticutu itd. naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in oglase za lista Amer. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja tudi Družinsko Pratikto za leto 1927 in vse knjige naše knjigarne. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Krvavo ženitovanje. V Dinjevcu na Hrvatskem je kmet Hubek ženin sina. Okoli desetih ponoči je med plesom pozval mladenič Ivo Kek neko deklet, naj pleše z njim. Ona ni hotela. Fant ji je odgovoril, da bi za to odklonitev zaslužila klofuto. Ona pa je šla in povedala to svojemu očetu, ki je ves razjarjen stopil k fantu in ga menil tebi nič klofutil. Takoj so se svatje razdelili v dva tabora in začel se je splošen pretep. Konec je bil, da je vsak dobil svojo porcijo bunk in sunkov, Ivo Višević pa je dobil šest težjih ran z nožem. Seveda je bilo gostije s tem konec.

Deklico je odpeljala. Leta 1919 je izgubila sirota Aiša vse svoje. Ker se je ni nihče drugi usmilil, jo je vzel za svojo neko posestnik Ibrahim v Bosni. Dobro je zanjo skrbel in jo izšolal. Nekega dne Aiša naenkrat ni bilo iz šole domov. Ibrahim je poizvedoval za njo in ugotovil, da jo je odpeljala njena starejša sestra. Zahteval je svojo rejenko nazaj, ker pa jo ni dobil, bo sodišče moralo odločiti, kje bo ostala.

Nagla jeza. Pri Mostaru v vasi Dobrič je ubil Mirko Željko svojega mlajšega brata Ivana. Pretep je nastal vsled tega, ker Ivan ni dal Mirku časopisa, ko ga je ta zahteval, ampak ga je nakljud vrgel v ogenj. Razjarjen je Mirko napadel Ivana z nožem in mu zadal težko rano v vrat. Težko ranjenega Ivana so prepeljali v bolnico, kjer je takoj umrl, Mirko pa je romal v zapor. Nagla jeza je strahotno pokončala dve življenji.

Kako je cigan kupoval konje. Nek poselnik v Sikirevcih pri Zagrebu je prodal konja ciganu Durniku za 12,000 Din. Cigan je dal kmetu 20 velikih in 10 malih dukatov, ki naj jih kmet vnovči, če bi cigan pravočasno ne plačal. Ker cigan res ni plačal, je odšel kmet v banko, da bi dukate izmenjal. V banki pa mu niso za dukate hoteli nič plačati, ker so ugotovili, da so iz navadne pločevine, le malo pozlačeni. Kmet je javil zadevo orožnikom, toda cigana ni več!

Strašna posledica obrekovanja. Na Reki je železničar Giuseppe Favoloro lansko leto do smrti ustrelil svojo ženo Kristino. Sedaj se je zagovarjal pred sodiščem. Ubogi, stiti mož je pripovedoval, kako so neki so-

vražniki njegove žene njemu pošiljali pisma, v katerih so jo slikali v silno slabi luči. To je vzbudilo v njem ljubosumnost, ki so jo spletkarji prebrisano podpihovali z vedno novim obrekovanjem. V nekem divjem izbruhu ljubosumnosti se je spozabil in streljal.

Poroka. V torek, dne 8. febr. se je v kranjski župni cerkvi poročil najagilnejši igralec na odru v Ljubljanskem domu, g. Trefall Franc, knjigovodja prišitarski zadrugi v bližnjem Strazišču, z gđc. Milko Lavrenčičevo iz Kranja.

Zgodnja smrt. V Studencih pri Mariboru v Slomškovi ulici je umrl komaj 28letni krojaški mojster Karel Pihlerič.

Velik požar na Dravskem polju. V St. Janžu na Dravskem polju je nastal požar, ki je upepelil hišo in gospodarsko poslopje posestnika Jurija Kancelerja. Iz dosedaj nepojasnjenega vzroka se je pri Kanclerju najpoprej vnela hiša. Ogenj je kmalu objel celo zgradbo ter preskočil nato na gospodarsko poslopje. Domača požarna bramba je prihitela takoj gasiti, toda bila je brez moči proti besnečemu požaru. Kmalu je prihitela na pomoč požarna bramba iz Maribora z avtomobilno brizgalno, toda ogenj se je že tako razplamtel, da ga je bilo nemogoče pogasiti. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje, rešili so le samo nekaj malenkosti. Uboga družina je težko prizadeta, ker je ostala sedaj v zimi brez strehe.

Zopet premeščena učiteljica.

Kakor ne bi bilo v zadnjem času dovolj slovanskih učiteljev odpuščenih, so začeli sedaj prejemati odloke, s katerim se kar čez noč premešajo v italijanske kraje, celo izven okvira tržaškega šolskega skrbništva. Prva v vrsti je učiteljica K. B., ki je 30. januarja prejela odlok, da mora s 1. februarjem nastopiti novo službeno mesto pri Benetkah. Dosedaj je službovala na Vipavskem.

Naročniki (ce), podpirajte trgovce in obrtnike, ki oglašajo v vašem listu "Am. Slovencu!"

IŠČE SE ALOJZ VOGLAR

iz Leskova pri Krškem. Došel baje v Illinois 1. 1903. Ako je še živ, naj da svoj naslov, sicer pa kdorkoli ve kaj o njegovih smrti, naj blage volje sporoči uredništvu lista.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, da je naš ljubljani sin

Joseph Globokar

v starosti 18 let mirno v Gospodu zaspal. Pokojni je bil v Feeble Minded School v Fairbault, Minn., in sicer od leta 1914. do njegove smrti, 10. febr. 1927. Pogreb je bil iz cerkve sv. Jožefa na Calvary pokopališču, kamor so ga spremili Father Schiffer.

Dolžnost nas veže, da se zahvalimo za darovane sv. maše, katere sta darovala Mr. in Mrs. Frank Medved, kakor tudi darovalcem vencev; to so družine Mr. in Mrs. John Lovshin, Mr. in Mrs. John Rus, Mr. in Mrs. Frank Globokar, Biwabik, Minn. Nadalje se zahvaljujemo družinam Mr. in Mrs. John Ponikvar, Mr. in Mrs. Math Drobnič, Mr. in Mrs. Tony Treib, Buhl, Minn., Mr. in Mrs. Joseph Palcar, Ely, Minn., Mr. in Mrs. Grzinčič, Mrs. J. Sinko in družini, Loyal order of Moose, Moose of Ladies, Junior Womens Club, Scholiskem delavcem in dekletom iz trgovine. Nadalje lepa hvala družinam, ki so prišle krogiti, Mr. in Mrs. Tony Hribar, Nashwak, Minn., Mrs. Antonija Koščak, Mr. in Mrs. Stanich, Mr. in Mrs. Ludvik Kordish, Mr. in Mrs. Louis Smole, Mr. in Mrs. Frank Globokar, Mr. in Mrs. Gasp. Brenčič, Mr. in Mrs. John Perko, Mr. in Mrs. Centa, Mr. in Mrs. Kukich, Mr. in Mrs. Geo. Bacich in sploh vsem, ki so na en ali drugi način pomagali in nas tolažili.

Zaljubljeni ostali:

JOSEPH in FRANČES GLOBOKAR, starši; FRANCES, MARY, JOHANA in ROSIE, sestre; JOHN, EDVARD, FRANK in REMAN, bratje.

Chisholm, Minn., dne 15. februarja 1927.

Smrtna kosa.

Umrila je v Dolgi vasi gospa Gertruda Formanek, hišna posestnica. Bila je skozinsko poštena in verna žena. Blag ji apomin!

Poročil se je

v Ljubljani gradbeni tehnik g. Josip Karlovšek, sin ugledne Karlovške rodbine iz Šmarjete pri Novem mestu, z gđc. učiteljico Julijo Weble, hčerko nadzornika finančne kontrole v p. g. Andreja Webleta iz Novega mesta. Zadnji je s svojo soprogo istočasno praznoval srebrno poroko.

Umril je

dne 8. februarja v 80. letu starosti g. Jakob Lokar v Motniku.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE NA PRODAJ.
MODERNO 3 stan. poslopje, parna top., garaža za 2 kari. Dohodki mesečno \$275, cena nizka. Lastnik 759 S. Homan. 40-todot
2 STAN. HIŠA z garažo za 2 kari. 1756 E. 73rd St., Fairfax 2300. 38-todot
SOUTH BERWYN 2 bungalow, 5 in 6 sob, zid., hrastov les tla, moderno vrečeno, lota pol bliz šole, južno od Ogden Ave., blizu šole in cerkve. \$1500 takoj. 3523-25 S. Scoville Ave. ali Berwyn 1097. 34-todot
2 STAN. zid hiša na 5215 Winthrop Ave. 5-6 sob, parna tp. Edgewater 6359. 33-todot
POSLOPJE 8 sob, Irving Park, porč v steklu, garaža, blizu vseh transportacij. 3911 Dakin, blizu Independence Park. 31-t.sr.č
PRODA ali zamenja 1½ akr. s hišo 5 sob za 2 stan., zidano hišo Kildare 1583. 41-todot
WEST MART. ILL., 60x125 Adams St., 3 bloke do postaje, \$7000.00 takoj. A. S. Moe, 3203 Palmer Square. 42-todot
GARAŽO PRODA 100x140, dohodki

RADI ČITATE KNJIGE? POTEM NE PREZRITE TEGA.

ŠEST KNJIG PRVOVRSTNE VSEBINE ZA IZREDNO ZNIZANO CENO SAMO \$3.00.

1. **Otroka kapitana Granta.** Napeto zanimiva povest. Kdo ne posluša rad pripovedovanja o afriških divjakih, avstralskih ljudozreih, o skrivnostih velikega oceana? Vse to in še mnogo več najdeš v knjigi Otroka kapitana Granta, ki stane...\$2.00
2. **Našega slovenskega pisatelja Meška** večina izmed nas pozna. Ko čitaš njegove globoke povestice, se ti zdi, kakor bi ti vihljal olje na srce. — Ako želiš čitati povesti, ki ti bodo ostale še dolga leta v spominu, vzemi v roke knjigo "Slike," ki stane\$1.00
Kdor naroči ti obe knjigi, mu damo povrh kot nagrado še štiri druge knjige, in sicer: **Solnce in senca**, povest, ki je gotovo ne boš prej odložil, dokler ne prečitaš zadnje vrstice. **Na negotivih potih.** Napeta povest iz newyorških višjih krogov.

Od srca do srca. 1. in 2. zv. Ne smelo bi biti slovenskega Amerikanca, pri katerem bi se ne našli ti knjigi. Vseh teh šest knjig samo \$3.00!

Ponudba velja samo za kratak čas. Še danes torej izreži ta oglas, priprni nanj znesek \$3.00 v Money Ordru, Bank Draftu ali pa v gotovini ter ga pošlji na naslov:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Dr. ST. F. BONK dentist
Uradne ure: Od 10 do 12.—Od 1 do 5 pop. in od 7 do 9 zvečer.
4231 Archer Ave., pol. Brighton Pk Tel.: Lafayette 1544.

"STORAGE SALE."
Nove hišne opravke prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dostavljamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo.
VERSCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

\$1800, rent \$450.00, cena \$5000. — 2947 W. Lake St. 08-pdop
\$350 CASH, MESEČNO \$47.00 — 5-6 sob bungalow, moderno. E. Wild, 3201 N. Harlem Ave. Pen. 7866. 06-pdop
BUNGALOW 5 sob in 15 lot z vsemi improvements, le 4 blk. do C. B. & Q. postaje na Goertz cesti, vzhodno od Fairview Ave. — \$6400. Phone: Brunswick 9510 Add. 1532 W. Cornell Ave., Albert Snow. 48-todot
2 STAN. 5-5 N. W. nizka cena. Garaža za 2 kari, pridite na 3906 N. Sacramento. 20-ados

PRODA RZIDENCO 7 sob, moderno; 4 sobe zid. bungalow zadaj, furnace ht., lota 34x150 — 3 cat lines v bližini, Portage Park. 4716 Cuyler Ave., R. E. Schriber, Ph. Pensacola 4695. 48-sr.č.p
320 AKR. 200 očistene, zemlja črna, 2 vrste poslopij, 7 milj do mesta, \$20.00 za akre, takoj \$500. letno \$200. Evans-Timney Co., Fremont, Michigan. D-11

REDKA PRILIKA za tiste, ki iščejo dobro farmo za sadije v San Joaquin Valley. Ta prostor, ki je ves obdelan, lahko dobiš za ceno, kakor za svet, ki ni obdelan. 232 akr. breskve, hruške, češnje in grozdje. 2 milj do prometnega kraja. Visoka šola, in Junior College. Pripravnost za dve ali tri družine. Pridite pogledat, ne bo vam žal. P. O. Box 851, Modesto, Calif. 54-srdsor

124 AKR. 1½ vzhodno do Quimby, Mich. ob tlakovani cesti do Chicago ali Detroita rd. M-23, hiša 9 sob, klet, tekoča voda, \$90 za akre, prodobnosti, H. Whitlock, 1201 Trust Bldg., Detroit, Mich. 53-sr.č.p

PRODA LOTO na vogalu North Shore, garden, 127x120, restricted. Cena \$2500, takoj \$500.00, ostalo mesečno opl. A. J. Resek, 4860 Eddy St. Kildare 4464. 58-č.p.s

NOVA GARAŽA zid. v Kenoshi, Wis. kjer je 58,000 prebivalcev. Služba ponoči in podnevi, 100x100, parna tp. 4 sesalke. Na glavni cesti. Pišite na Paul Mayhakin, 2707 Enoch Ave., Zion, Ill. 62-čdoč

FARME NA PRODAJ
PRODA NEOBDELAN SVET, na katerem je trdi les in se lahko očisti; zemlja ilovnata v bližini dobra cesta in sosedje, 4 do 10 milj Cumberland, \$18 do \$25 za akre. Burt Realty Co., Cumberland, Wis. D-10

POTATO LAND, 10 akr. dobre zemlje, blizu F. E. C. Shops, Hialeah, bliz 53, 40, 100 akr. Bay State kompanija, 915 Seybold Bldg., Miami, Fla. 44-t-12

83 AKR. dobre zemlje z gospodarskimi poslopji v naselbin, kjer so Slovenci, le 60 milj do Chicago. Proda veliko ceneje, kakor je vredno. — Vprašajte Peter E. Holm. Grove-town, Ind. 46-t.sr.č

60 AKR. ob vel. cesti blizu cerkve, šole in trgovine. Nov hlev in druga poslp. Studenec. Cash's Real Estate Agency, Westminster, Md. 49-pdop
80 AKR. na ravnini, East Washington, \$20.00 akri. J. Sullivan, 179—8th Ave., San Francisco, Cal. 80-todot

FARME V COLORADO; 25 akr. obdelane, 25 poraščene, 70 akr. pašne, za mlekarstvo in kokošjerejo, sadonosnik, 10 akr. alfalfa, hiša, hlevi, rezidenca 7 sob. Mesto oddaljeno 3 m. Podnebje milo. Lovišča in ribolov. Nizka cena. Fox, 306 Arroyo Grive, San Gabriel, Calif. 93-čdoč

RIO GRANDE VALLEY
"Citrus farme, Orchards City property", kokošjereja. Splošna prodaja zemljišč. Pišite kaj želite. J. W. Hedrick, Mercedes, Tex. 84-čdoč
\$100.00 takoj, \$20.00 mesečno lahko dobiš 20 akr. farmo blizu Marianna, Florida. B. R. Chaplin, 121 S. E. 1st Str., Miami, Fla. 83-22

160 AKR. farme 20. akr. obdelane, hiša 2 sobi, hlev in druga poslopja. Sesalka za vodo, 1 miljo do pošte, pol m. do šole. Cena za akre \$12.00, takoj \$1200, ostalo na odplic. Axel Mattson, 105 — 2nd Ave. Brooklyn, Hibbing, Minn. 10-pdop
FARME VSEH VELIKOSTI, od \$5.00 do \$50.00 za akre, sedaj je čas, pridite pogledat. Ozarke je zdrav kraj, dobra pitna voda. Bourbon Realty Co., Bourbon, Mo. Box 63. 61-č

MALA FARMA — hiša s 5 sobami, elektrika, 43 sadnih dreves, samo \$2500, lahka odplic. T. Hutton, 202 Andrew Bldg., La Porte, Ind.

DELO IN SLUŽBE
MILLINERY OPERATORS FABRIC HATS, THOMPSON, 179 N. MICHIGAN AVE. 02-pdop

UGODNA PRILIKA
GROCERY & MARKET, dobra kupčija, samo \$1475, 126 Harrison St., Oak Park, Ill. Village 6061. 07-p do p

"TIRE SHOP & BATTERY STATION", na lepem prostoru, 1841 N. Western Ave. 22-ados

GROCERY & MARKET, dobro vpeljano, lastnik gre v pokoj. 1803 S. State St. 55-srdsor

RUGGLES BUS, za 18 oseb, v dobrem stanju, Crandall Ice Co., Antioch, Ill. 123 R. 51-srdsor
KRITJE STREHE (ROOFING). Če pušča streha — 3 popravila garancirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagi; ustanovljeno pred 38 leti. največje tovarno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vs departement. 56-23

POHIŠTVO NA PRODAJ
MIZA za jed. sobo, hrastova, \$20.00; pis. miza \$7.50.—7249 Phillips Ave., 3d Apt. South Shore 5438. 30-t.sr.č
POHIŠTVO za 6 sob, tudi posamezne kose, Gleason, 6500 Drexel Ave. 3. floor. 59-čdoč

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Tukaj je častnik zasukal svojega konja, jim namignil, da mu slede in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehiti ga!" je zavpil Godvin, izpustil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej. Dim pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi in med brezdnom in častnik se je vzlic svoji neustrašenosti z grozo oprijemal konjeve grive, pričakujoč, da ga vsak hip vržeta v prepad. Na mestni strani pa sta brata smeje ustavila konja; občudovali so ju služabniki, ki so tam nanje čakali.

"Pri svetem znamenju!" zavpije častnik misleč, da ga brata ne razumeta; "to niso ljudje, vrage so, njihovi konji pa gorske koke. Mislil sem jih malo ustrašiti, pa sta mi drzno vrnila, ko sta švignila mimo mene kakor dva sokola."

"Pogumna jezdec in brzi, dobro izučeni konji," omeni eden stražnikov z glasom polnim občudovanja. "Boj v mesečini bo vreden, da si ga ogledamo."

Odtod so zavili zopet na pešeno cesto in zdirjali dalje. Trikrat sta na ta način objezdila mesto, zadnjikrat čisto sama, kajti pustila sta stotnika in vojaške daleč za seboj. — Šele ko sta razsedla Plama in Dima v hlevih, so prihiteli na penastih konjih za njima. Brata pa se nista zmenila zanje, potisnila sta hlapce na stran ter sama opravila svoja konja.

Iz hleva sta šla nazaj v hišo za tujce v nadi, da najdeta Rozamundo. A Rozamunde ni bilo tam; tedaj sta sedla in se začela pomenkovati o čudovitih dogodkih, ki sta jih doživela. Nista pozabila na usmiljenje nebes, ki je pripeljalo vse tri čvrste in zdrave skupaj, čeprav ravno v tej peklenski hiši. Kmalu pa so prišle ob solnčnem zahodu strežnice ter jih povedle v kopelj, kjer so jih črni sužnji okopali in opojili z dišavami ter jim nad oklepom oblekli nova oblačila.

Ko sta prišla iz kopeli, je solnce že zašlo in strežnice so ju z gorečimi bakljami v rokah peljale v veliko sijajno dvorano, ki je doslej še nista videla; bila je zgrajena iz klesanega kamna in nad njo se je krivila izrezljana pobarvana streha. Ob eni strani dvorane je bila cela vrsta okroglih, odprtih obokov, ki so jih nosili elegantni beli stebri, zadaj pa mramornata terasa s stopnicami, ki so vodile do spodaj ležečih vrtov. V tej dvorani so sedeli pri nizkih, z biseri vloženi mizah na blazinah gostje; bilo jih je nad sto in vsi so bili oblečeni v bela oblačila, v katera je bilo vdelano rdeče bodalo, in vsi so bili tihi, kakor da bi spali.

Ko sta brata dospela v dvorano, so se strežnice umaknile in služabniki z zlatimi verižami okrog vratu so ju spremili na vzvišeni prostor sredi dvorane, kjer je stalo več še nezasedenih stolov, med njimi v sredini divan, ki je bil višji in sijajnejši od drugih.

Tukaj so jima nakazali prostore nasproti divanu in onadva sta se postavila ob stoli. Kmalu se je začel glas godbe in v spremstvu

prepevajočih žensk se je prikazal gospod Sinan, ki je počasi stopal po veliki dvorani. Čuden spreved je bil to; za ženskami so namreč prišli postarni dais v belih haljah, za njimi gospod Aldžebal sam, oblečen sedaj v krvavoderčo, svečanostno oblačilo in z dragulji na turbanu.

Okoli njega so stopali štirje sužnji črni kot ebenovina, ki je vsak držal plamtečo bakljo visoko v zrak, zadaj pa sta stopala dva orjaška stražnika, ki sta se postavila poleg njega, ko je sedel pod baldahin. Ko je stopal po dvorani so vsi vstali, se vrgli na tla, dokler se njihov gospodar ni vsedel, samo brata sta ostala pokonci kakor dva preživela sredi padlih na bojišču. Ko se je vsedel med blazinami na enem koncu divana, je namignil z roko in nato so posedli tudi gostje in z njimi Godvin in Wulf.

Nastal je premor in Sinan se je nepotrpežljivo oziral po dvorani. Brata sta kmalu opazila, kaj je bilo temu vzrok. Na koncu dvorane, ravno nasproti tistemu, kjer sta onadva vstopila, se je prikazalo še več pevajočih žensk, za njimi pa je stopala v spremstvu štirih črnih bakljonošcev Rozamunda, za njo pa Masuda.

Rozamunda je bila videti kakor kraljica iz Jutrovega. Na glavi je imela krono iz draguljev, izpod nje pa je visel pajčolan, a ne tako daleč, da bi ji zakrival obraz. Z dragulji so bile tudi posute njene težke kite, oblačilo iz rožaste svile, njene gole, slonokoščene roke in celo čevljički na njenih nogah. Ko se je bližala v svoji kraljevi lepoti, so gostje te čudne gostije strme upirali vanjo oči in se spogledovali. Nato pa so vsi vstali in se poklonili.

"Kaj to pomeni?" zamrmra Wulf Godvinu, ko sta se poklonila kakor ostali. A Godvin ni ničesar odgovoril.

Rozamunda je stopala dalje in Aldžebal je vstal, ji podal svojo roko ter jo posadil poleg sebe na divan.

"Nobenega iznenadenja ne pokazati!" je zamrmral Godvin, ko je vjel svareči pogled iz oči Masude, ki se je vstopila za Rozamundo.

Gostija se je pričela. Sužnji so tekali semintja, prinašali posode s čudnimi, okusnimi jedili na male, vložene mize.

Godvin in Wulf sta jedla, dasi ne radi gladu; kaj da sta jedla, nista vedela, saj sta opazovala Sinana in napenjala svoja ušesa, da vjameta vse, kar je izpregovoril, ne da bi bilo videti, da poslušata. Dasi je Rozamunda skušala ostati mirna in nebržna, sta opazila, da jo je bilo silno strah. Sinan jo je silil z jedmi in ona jih je morala vzeti. Ves čas pa se je oziral nanjo s svojimi divjimi očmi.

Nato so prinesli blagodišeče vino v zlatih kupicah; najprej ga je sam pokusil in ponudil Rozamundi. Ona pa je zmajala z glavo in zaprosila Masudo vode, češ, da se nikoli ne dotakne opojnih pijač; in prinesli so ji s snegom ohlajeno vodo. Tudi brata sta prosila vode; Sinan ju je sumljivo pogledal in zahteval pojasnila. Godvin odgovori po Masudi, da ju veže prisega, da se ne dotakneta vina, dokler se ne vrneva v svojo deželo in ne izpolnita svoje naloge.

Naznanilo.

Na opetovano povpraševanje po slovenskih gramofonskih ploščah smo se odločili postreči našim čitateljem in odjemalcem s tem, da je naša knjigarna sprejela v svoje področje poleg slovenske glasbe na notah, tudi plošče, viktrole in vse, kar spada zraven.

Stopili smo v zvezo z največjo fonograf kompanijo Victor Talking Mach. Co., ki ima sedaj v zalogi precejšnje število slovenskih, hrvatskih in drugih rekordov v tujih jezikih, kakor tudi največjo zalogo plošč ameriške in svetovne glasbe.

Izdelki te svetovno znane družbe so garantirani in boljše sploh ni. Zato z veseljem naznanjamo vsem našim čitateljem in odjemalcem, da jim bomo lahko pošteno postregli z dobrim blagom. Tu navajamo nekatere izmed zanimivih slovenskih in drugih plošč, katere imamo v zalogi:

"Jadransko morje" in "Čuj Micika," petje in tamburica	\$0.75
"Slovanski ples," "Čukariško kolo," tamburica	.75
"Vabilo" — "Pastirček," moški kvartet	.75
"Ljubca moja" — "Otok Bleški," moški glas	.75
"Sezidal sem si" — "Slovenec Slovenec," moški glas	.75
"Krasna Marička" — "V divni dolini," godba	.75
"Na poskok polka" — "Taniska valček," trio godba	.75
"S Velebita Klik se ori" — "Zavijaču," tamburica	.75
"Zvonce cvijet," polka — "Na Balkajskem jezeru," godba	.75
"Dunavski valovi" — "Ljubavna sreča," valcer, harmonika	.75
"Clev. klepetulja" — "Nove harmonike," smešna	.75
"Mila, mila lunica" — "Slepce," moški glas	.75
"Na vršcu" — "Sladko spavaj," moški glas	.75
"Ja te ljubim," valcer — "Sjajne oči," polka	.75
"Ach du lieber Augustin," valcer, "Schnitzelbank," polka	.75
"Kukunječe," balkanska igra, "Žikino kolo," tamburica	.75
"Strunam" — "Sirota," duet	.75
"Micka na šrauf" — "Na maškeradi," smešne	.75
"La Poloma" — "Over the Waves," godba	.75
"To a Wild Rose" — "Souvenir poetique," violina	.75
"Always" — "Dinah," orglje	.75
"Honolulu March" — "Kohala March," havajska kitara	.75
"Cherie, I love you," waltz — "Burgundy" fox trot	.75
"At Peace with the world" — "Lonesome & sorry," banda	.75
"In a little spanish town" — "Kentucky," orglje	.75
"International polka" — "Orphan Waltz," orchestra	.75
"Blue Danube" — "Southern Roses," waltz, banda	1.25
"Poet and Peasant overture," I. & II. part, orchestra	1.25

ZA VSE DRUGE REKORDE PIŠITE NAM PO CE-
NIK. LAHKO VAM PRESKRIBIMO KATERIKOLI KO-
MAD, KATERAGAKOLI PEVCA ALI GLASBENIKA
ALI ORCHESTRA.

VAŽNO! — Z vsakim naročilom pošljite tudi potrebno svoto. Pri naročilih od 5. plošč ali več plačamo poštnino ml. Ako pa naročite manj, kakor 5 plošč, pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Orthophonic Victrola

je nova iznajdba, ki da poslušalcu poseben užitek ker podaja godbo tako, kakor v koncertni dvorani z vsemi velikimi učinki očarujoče glasbe in petja. Ako poslušate eno izmed teh velikih "ortofonik" viktrol se vam zdi, pevci in godba prav tik vas v sobi. Na sliki vidite instrument št.

84. Cena \$235., z električnim motorjem \$270. — Kabinet je iz finega orehovega lesa, velikost 45 in. visoka in 28 3/4 inčev široka in 22 3/4 inčev globoka. Omara ima prostora za 60 rekordov.

Za vse druge instrumente, katere izdeluje Victor Talking Mach. Co. pišite nam po pojasnila in cene.

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

SONCE IN SENCA.

Čudeži.

"Kdo naj še danes veruje v čudeže? Zdravniki in naravoslovci so dokazali, da delujejo naravni zakoni z železno nujno in da narava ne pripušča nikake izjeme. To, kar imajo lahkovrneži za čudeže, je ali prevara ali učinek razgrete domišljije (sugestije). Kdo pozna vse še tajne sile narave? Tudi elektriko, zrakoplovstvo itd. so imeli prej za čudeže! Čudeži spadajo torej v praznoveren srednji vek, ne pa v našo prosvetljeno dobo." Tako govore nasprotniki.

Cerkev govori drugače: — "Kdor pravi, da so čudeži nemogoči ali da se čudeži ne dajo spoznati, je izobčen iz cerkve." Kdo ima prav? Poglejmo!

Kaj je čudež?

Prikaže se zvezda-repatica na nebu: stari ljudje so mislili, da to pomeni kugo ali vojsko. Je li to čudež? Ne. — Dvigne se zrakoplov v višino kakor ptica. Je li to čudež? Ne. — Zagra radiofon v sobi ter nam zagode koncert, ki se istočasno vrti v Parizu ali Rimu. Je li to čudež? Ne. — Znašli so baje nove žarke ("hudičeve," jih imenujejo), ki so nevidni in uničijo v dalji vsak predmet, rečimo zrakoplov v višini. Je li to čudež? Tudi ne!

Vse to dela narava, čudež pa presega vse naravne moči.

Spočne se v materi otrok, novo živo bitje; ne oče ne mati ne vesta, kako! "Jaz ne vem, kako ste se spočeli v mojem telesu; nisem vam namreč dala ne duha ne duše, ne življenja in tudi udov nisem nobenemu samu steknila, marveč Stvarnik sveta, ki uporablja človeka ob spočetju," pravi tako lepo junaška mati Makabejceva (II. Mak. 7).

Je li to čudež? Ne! Spočetje je reden, vsakdanji dogodek, čudež je pa nekaj povsem izrednega.

Ti moliš in naenkrat zaplaval v tvoji duši neka nova, doslej neznana sila, nova luč te razsvetli, milost z nebes! Je li to čudež? Ne, vsaj v našem pomenu besede, ne. Mi teh notranjih pojavov ne vidimo, ne otipljemo, čudež pa je nekaj zunanjega, otipljivega, vidnega.

Leži pred nami truplo mrtvega, ki je že v razkroju: in to naenkrat oživi. Je li to čudež? Da, to je čudež! Ali pa: rak je razjedel nos, jezik, jetika je uničila polovico in več pljuč; rečimo, to bi se hipoma zacelilo: to bi bil spet pravi, resnični čudež. — Zakaj?

Mrtvo snov poživljati, uničeno stanišče nanovo ustvariti more samo Bog, to prekaša vse naravne sile.

Rekli bomo torej: Pravi čudež je izreden, viden dogodek, ki presega vse naravne sile in ki je zato od Boga samega.

Zdaj nastane vprašanje: So li taki čudeži mogoči? "Seveda so," poroče kdo, "saj je vendar Bog vseomogočen." — Pa stvar ni tako preprosta! Ali Bog res zmore vse, prav vse? — Recimo: Ali more Bog reči: 2 x 2 je 5? Ne! Tega tudi on ne more: 2 x 2 je in ostane štiri na vse večne čase pri Bogu in ljudem. — Ali pa more Bog odpraviti 10 zapovedi za nekaj časa? N. pr.: ali more reči: Za en mesec smete po krivem prisegati in se lagati? Ne, tega Bog ne more. To so večni zakoni, ki izvirajo iz božje narave same in ki radi tega ne trpijo nobene izjeme! Bog bi se samega sebe zanikal, bi nehal biti Bog. V teh zakonih ne more biti čudežev.

Pa od Boga pridejo še drugi zakoni, zakoni narave, ki jih je Bog določil popolnoma svobodno. "Kdo je postavil zemlji mere ali kdo je potegnil nad njo vrvo? ... Ali kdo je vložil njen temeljni kamen? ... Kdo je zaprl morje z vrati, ko sem mu dal oblake za obleko in sem ga zavil s temoto kakor s pleniaci-mi? Oklenil sem ga s svojimi mejami in mu postavil zapah in duri in sem rekel: Do sem-le pridi in ne pojdeš dalje in tukaj razlij kipeče valove ... Kdo je dal tok silnemu dežju in pot donečemu gromu? ... Vse, kar je pod nebom, je moje!" Tako slika Bog sam Jobu (Job 38) svojo nadvlado nad vidnim svetom. Kdo bi bil mogel Bogu braniti, da bi bil dal morju druge meje, odre-dil zarji drugi prostor, soncu določil drugo pot? — Kdo bi se drznil reči, da Bog ne more spremeniti še danes tega reda? Saj je vendar vse njegovo, kar je pod nebom! Bog je določil zemlji smer od zahoda do vzhoda, ko se suče okrog sonca! Bi li ne mogel Bog zasukati zemljo in vse druge zvezde premicnice v nasprotno smer? In vprav to bi bil čudež! Bog je dal rastlinam zdravilne snovi: lekarnarji in zdravniki se-stavljajo in kuhajo iz njih raz-na zdravila. Kdo bi hotel biti tako nesposoben ter odrekati Bogu možnost, da ne more tega, kar zdravnik in zdravila? Da se zacelijo rane, gnojneči tu-ri, zlomljene kosti, je treba, da se palogama obnovi stanišča tkanina, in sicer na ta način, da se milijoni nevidnih stanic cepijo na dvoje in da tako nastane-ne nove stanice. — Če Bog u-stvari isto stanišče brez tega dolgega snovanja (in on gotovo more to, kar morejo staniš-ce): je to čudež. Podoben je mojstru, ki pusti delati svoje učence v delavnici! Ko se pa delu mudi, pa pristopi in izvrši to, za kar rabi učenec ves dan, v eni uri!

Sv. Peter hodi po vodi, čeprav ne zna plavati, drži ga nevidno Kristus: to je čudež. Ko bi imel sv. Peter plavno opasilo, bi se tudi vzdrl nad vodo! Ali naj Bog ne zmore tega, kar zmore opasilo?

"Pa čudeži kršijo železne zakone narave," tako ugovarjajo. Nikakor ne! Čudež ne krši in ne razveljavi prav nobenega naravnega zakona!

N. pr.: Kristus obudi mrtvega! Naravni zakon pravi, mrtvo truplo ne oživi! in to je pravilno; Kristus pa tega od mrtvega trupla tudi ne zahteva, da samo od sebe oživi! Vprav to je delo Boga samega. Jetika v zadnjem stadiju, rak, gobova bolezen ne ozdravijo sami od sebe, to bi bil naravni zakon! Pa saj jih pri čudežu ozdravlja le Bog! Če vozi avtomobil 100 kilometrov na uro, pešec pa komaj 5 km prehodi, ali je s tem avtomobil prekršil zakone, po katerih se ravna pešec?

Čudež pade kot meteor iz drugega sveta in se pomeša med druge vidne dogodke, zemeljski naravni zakoni pa ho-dijo svojo pot naprej!

Če torej biva Bog, je čudež gotovo mogoč, in to pravzaprav je pri čudežu glavno vpraša-nje: je li Bog ali ga ni?

"Pa s čudeži Bog popravlja naravo, oziroma moti navadni redni potek dogodkov!" — No, ni tako hudo! Je pač kakor v takem gospodarstvu, kjer hišnega gospodarja dolgo časa ni domov! Pride nepričakovano in vsi se ga ustrašijo, ker imajo slabo vest! Tako poseže Bog večkrat nepričakovano vmes, da človek ne pozabi, da je Bog vrhovni vladar stvarstva,

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovensčine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PRE-MALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.